onderneem onderwijs onderzoek

VERENIGING VAN LECTOREN

zomereditie 2023

Nieuwe bestuursleden
Pagina 03

Korte terugblik op ALV
Pagina 05

Column Leonard Geluk
Pagina 06

Interview lector Evert-Jan Velzing
Pagina 08

Voorbij de PD
Pagina 10

Onderzoek zelfcensuur
Pagina 13

Oproep VvL-kwaliteitskring
Pagina 14

Jubileum VvL
Pagina 15

VOORWOORD

Beste leden,

In de zomerzon schrijf ik mijn allereerste voorwoord als nieuwe voorzitter van de Vereniging van Lectoren. Met enthousiasme nam ik in april dit jaar het stokje over van Mariska van der Giessen. Graag zet ik haar missie voort om onze vereniging de stem te laten zijn van alle lectoren.

In haar jaren als voorzitter heeft Mariska veel bereikt in de positionering van het praktijkgerichte onderzoek. Ik wil daar graag komende jaren op voortbouwen vanuit de overtuiging dat praktijkgericht onderzoek van toegevoegde waarde is, voor zowel de wetenschap als de praktijk.

Tegelijkertijd blijkt uit de column van Leonard Geluk dat samenwerking tussen overheid, onderzoek en bedrijfsleven nog (lang) niet altijd vanzelfsprekend is.

Het is dan ook mooi om te lezen dat het beter samenbrengen van deze werelden één van de ambities is van Evert-Jan Velzing, lector Urban Innovation aan Hogeschool Windesheim. Op 3 juli jl. heeft hij zijn lectorale rede gehouden. In deze nieuwsbrief vertelt hij over zijn plannen met het lectoraat en wat zijn verwachtingen zijn als nieuw VvL-lid.

vervolg voorwoord

Een andere bijdrage in deze nieuwsbrief is van Liek Voorbij. Begin van 2023 ging onze PD-pilot van start. De eerste PD-kandidaten hebben inmiddels hun onderzoeksvoorstel ingediend. Nu we gestart zijn, blikt Liek Voorbij verder vooruit. Zij ziet kansen om binnen een onderzoeksproject gelijktijdig ook een ontwikkeltraject voor bedrijven aan te bieden, waarin lectoraten mensen binnen het bedrijf scholen in praktijkgericht onderzoek. Nu doen we dat vooral voor eigen docenten, maar dat vraagt niet veel anders dan voor iemand uit de praktijk, zo stelt ze in haar artikel 'Voorbij de PD'. Een aanrader om te lezen.

Uiteraard mag in deze nieuwsbrief een kort verslag van de Algemene Ledenvergadering in april dit jaar niet ontbreken. Wil je het gehele verslag doorlezen? Deze vind je op onze website www.lectoren.nl.

Of het nu toeval is of niet: mijn eerste nieuwsbrief als voorzitter bevat nieuwe gezichten, nieuwe projecten en nieuwe ontwikkelingen. Wat oud en vertrouwd blijft, is het zomerreces. Ik wens jullie allemaal een heel fijne zomervakantie. Geniet ervan en tot in september!

Katja Rusinovic
Voorzitter van de Vereniging van Lectoren (VvL)
k.m.rusinovic@hhs.nl

Onze nieuwe bestuursleden stellen zich voor

Het bestuur van de Vereniging van Lectoren heeft zich weten te versterken met twee nieuwe bestuursleden: Katja Rusinovic en Frans Tillema. Tijdens de Algemene Ledenvergadering werden Katja en Frans met applaus ontvangen. Maar wie zijn ze en wat doen ze? Beide kersverse bestuursleden stellen zich graag aan je voor.

Katja Rusinovic, voorzitter van de VvL

Sinds 2020 ben ik met veel plezier lector Grootstedelijke Ontwikkelingen aan De Haagse Hogeschool. Het lectoraat is met name gericht op migratie-gerelateerde vraagstukken, kansen(on)gelijkheid en de verbinding tussen sociale en fysieke opgaven in stedelijke ontwikkeling.

Het lectoraat is onderdeel van het lectoratenplatform Stad en Wijk. Aan dit lectoratenplatform zijn 17 lectoraten verbonden die zich bezighouden met praktijkgericht onderzoek naar leefbaarheid in (stads)wijken. Naast mijn werkzaamheden als lector ben ik lid van de Adviesraad Migratie, een onafhankelijk adviesorgaan dat regering en parlement adviseert over migratie.

Van huis uit ben ik socioloog. Na mijn promotieonderzoek aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, werkte ik van 2012 tot 2017 bij de afdeling sociologie aan de Universiteit van Amsterdam als docent, onderzoeker en opleidingsdirecteur van de master Sociologie. De overstap naar De Haagse Hogeschool in 2017 was een bewuste keuze. Ik was op zoek naar een duidelijkere link tussen onderzoek en praktijk. Die heb ik gevonden in mijn rol als lector.

Ik geniet iedere dag van het prettige klimaat binnen de hogeschool. De kracht van praktijkgericht onderzoek is dat we alle ruimte krijgen om een passend eindproduct te maken. Soms is dat een (Engels) artikel, maar het kan net zo goed een podcast zijn. Dat is wat ik de afgelopen jaren heb geleerd: wil je impact maken, dan moet je nadenken over andere manieren om je boodschap bij verschillende doelgroepen onder de aandacht te brengen.

Mijn doel is om de positie van lectoraten verder te versterken door te laten zien hoe we werken aan onderzoek met impact. Daarbij ga ik op zoek naar samenwerking met kennisinstellingen en verbinding met organisaties in het werkveld. Mijn focus ligt daarbij specifiek op het betrekken van gemeenten bij praktijkgericht onderzoek aan hogescholen. Er is zoveel meer mogelijk dan vaak wordt gedacht.

Ik kijk er naar uit om mij de komende jaren in te zetten voor de Vereniging van Lectoren!

Frans Tillema, bestuurslid van de VvL

Mijn naam is Frans Tillema en ik ben lector van het lectoraat HAN-Automotive Research, en leading lector van het Automotive Centre of Expertise (ACE mobility). HAN-Automotive Research is een groot (technisch) lectoraat en heeft de focus op Intelligente en Groene mobiliteit. Concreet betekent dit dat we ons bezighouden met digitalisering van modaliteiten, waarbij je onder andere kunt denken aan zelfsturende auto's en vrachtwagens. Daarnaast houden we ons bezig met onderzoek naar schone, emissiearme en emissieloze mobiliteit met behulp van waterstof, CO_2-neutrale brandstoffen en elektrificatie van aandrijflijnen.

Ik ben inmiddels 8 jaar lector en constateer dat de toekomst van het praktijkgericht onderzoek over het algemeen zonnig is. De erkenning voor ons relevante werk wordt veelvuldig geuit en zelfs van structurele nieuwe middelen voorzien door onze minister. Ook hebben we de afgelopen jaren een enorme sprong gezien in de kwaliteit (en kwantiteit) van ons onderzoek, alsmede de manier waarop we het professioneel mogen en kunnen organiseren.

Desondanks is het ook tijd om onszelf in de volle breedte te promoveren van de eerste divisie naar de eredivisie; structureel meespelen op o.a. de speelborden van de topsectoren, het NGF en de Europese programma's. En laten we vooral niet vergeten om onze posities binnen de Universities of Applied Sciences nog steviger te verankeren.

Ik wil me de komende jaren sterk maken voor een steviger fundament van praktijkgericht onderzoek binnen de hogescholen, inbedding van onderzoek in zowel onderwijs als management en een stevig programma om docent-onderzoekers én leidinggevende op te leiden op het gebied van praktijkgericht onderzoek. Dit alles kan niet zonder een stevige verankering van de rol van lectoren in onze organisaties.

Ik sta altijd open voor een goed gesprek over ons vak, het liefst met een goede kop koffie.

Korte terugblik op de algemene ledenvergadering

Op 20 april 2023 vond de algemene ledenvergadering (ALV) van de Vereniging van Lectoren (VvL) online plaats. Tijdens de ALV werd stil gestaan bij het vertrek van Mariska van der Giessen en haar enorme inzet voor de vereniging de afgelopen jaren. Dankzij haar inspanningen is de vereniging een aanspreekpunt geworden voor partijen zoals Regieorgaan SIA en zijn we ook als vereniging weer verder gegroeid. Dit laatste blijft wel een punt van aandacht; het zou mooi zijn als we onze collega-lectoren aansporen ook lid te worden van de vereniging.

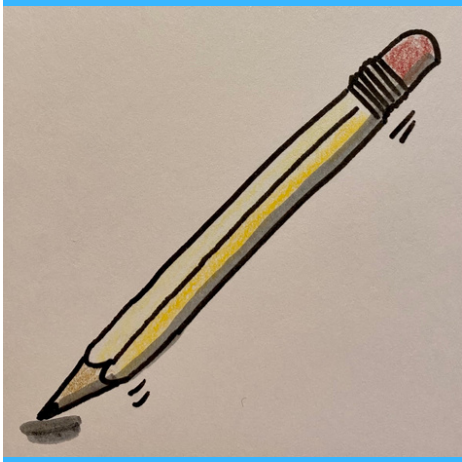

Bestuursverkiezing

We zijn blij dat tijdens de ALV Katja Rusinovic en Frans Tillema zijn gekozen tot nieuwe bestuursleden van de vereniging en dat Eric van der Luijtgaarden weer is herkozen voor een periode van drie jaar. Daarmee bestaat het bestuur uit zes leden. Aan de penningmeester Jan Jurriens en het bestuur wordt decharge verleend voor het gevoerde financiële beleid in 2022.

Inzet VvL

Verder informeert secretaris Christoph Maria Ravesloot de aanwezigen over de werkzaamheden en onderwerpen binnen de Bestuurlijke Commissie Onderzoek (BCOZ) van Vereniging Hogescholen. Daarin komen twee onderwerpen naar voren: de hoge werkdruk onder lectoren en de kwaliteitsborging van praktijkgericht onderzoek.

Vervolgens wordt kort verslag gedaan van werkzaamheden van het bestuur binnen de Vereniging Hogescholen, in relatie met SIA-NWO en andere organisaties in Nederland. Daarbij worden de onderwerpen internationalisering en de kwaliteitsborg van onderzoeksvaardigheden door docent-onderzoekers besproken.

Ook de uitkomsten van de survey onder lectoren van 2022 komen aan de orde. De aanwezige deelnemers vinden de uitkomsten van de survey interessant en spreken hun dank uit aan Mariska van der Giessen voor het werk dat zij heeft verricht voor de survey. Het bestuur geeft aan dat er ook komend jaar weer een survey zal worden afgenomen.

Het hele verslag van de ALV is beschikbaar via de website: www.lectoren.nl.

COLUMN LEONARD GELUK -VNG

"DE TOEKOMST VRAAGT OM EEN 'MOONSHOT'-BENADERING"

Op weg naar 2040 staat Nederland voor een aantal uitdagingen. Allereerst moeten we ons de vraag stellen hoe we de consequenties van de klimaatverandering een plek geven. Een tweede uitdaging vormt de bevolkingsgroei en vergrijzing. Ook de toenemende digitalisering en kunstmatige intelligentie vragen onze aandacht. In dit rijtje mogen ook zeker geopolitieke ontwikkelingen niet ontbreken. Een vijfde punt waar we de komende jaren mee aan de slag moeten, is de sociale versplintering en onvrede in de samenleving. En tot slot de politieke onmacht en het overheidsfalen.

Een zestal punten die leiden tot urgentie om dingen te veranderen. Om te voorkomen dat we in Nederland - zoals nu het geval is - problemen pas oplossen als ze zich aandienen. Terwijl we juist moeten voorkomen dat we in de problemen raken: we moeten anticiperen. Wij kunnen dat, maar een transformatie in gang zetten lukt ons alleen als we de handen ineenslaan. Als we er samen de schouders onder zetten.

Soms kan een transformatie worden ingezet door kleine stapjes te zetten. Maar er zijn ook grote doorbraken nodig. Mariana Mazzucato gaf hiervan een mooi voorbeeld in haar boek Moonshot: 'Ruim vijftig jaar geleden ging de mens naar de maan. Deze ongekende gebeurtenis was veel meer dan een wetenschappelijke topprestatie van de ruimtevaart alleen. Zonder nieuwe vormen van samenwerking tussen de publieke en private sector was dit niet gelukt.'

De vergrijzing, die ik al eerder noemde, is zo'n thema waarvoor een moonshot-benadering nodig is. In 2040 telt Nederland 2,6 miljoen 75-plussers. Ten opzichte van nu is er dan sprake van een verdubbeling van het aantal ouderen. Dat betekent onder meer dat de vraag naar geschikte huisvesting toeneemt. Dit zal ook leiden tot een toenemende vraag naar zorg. En dat terwijl het aantal verzorgenden in 2040 zal zijn gehalveerd. En dit zijn op dit thema nog maar twee uitdagingen die we het hoofd zullen moeten bieden.

Vervolg de toekomst vraagt om 'Moonshot'-benadering

Dit geldt overigens ook voor circulariteit of de energietransitie. Deze thema's vragen eveneens om een moonshot-benadering. Het praktijkgericht onderwijs kan hierin een grote rol spelen. Vanuit de aanwezige praktische kennis en met onderzoek kunnen de studenten van hogescholen een belangrijke bijdrage leveren aan het anticiperen op de grote vraagstukken waar ons land voor staat.

We moeten onderzoek, overheid en bedrijfsleven dus uitdagen om na te denken over nieuwe ambitieuze maatschappelijke doelstellingen op deze thema's, gedurfde langetermijninvesteringen te doen en de publiek-private samenwerking nieuw leven in te blazen.

Toekomstgericht denken, een langetermijnperspectief en innovatie zijn noodzakelijk voor fundamentele transformaties. Dat vraagt om een 'hernieuwde' samenwerking van onderzoek, bedrijfsleven en overheid. Alleen zo kunnen we in een tijd van doemdenken een positief perspectief bieden en de toekomst succesvol tegemoet treden. Lectoren kunnen hun studenten daar een grote bijdrage aan laten leveren!

Leonard Geluk
Algemeen directeur Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Lector Evert-Jan Velzing:
"Samen kun je meer bewerkstelligen dan in je eentje"

Gezondheid, welzijn, welbevinden, werkgelegenheid, beschikbare woningen, mobiliteit en toegankelijkheid & bereikbaarheid van voorzieningen. Het zijn stuk voor stuk aspecten die samen de leefbaarheid van een stad bepalen. Met het lectoraat Urban Innovation onderzoekt lector Evert-Jan Velzing wat er nodig is voor inclusieve en duurzame stadsontwikkeling. Want in onze steden liggen grote economische en sociale vraagstukken te wachten.

Maandag 3 juli hield Evert-Jan zijn lectorale rede met de titel 'Innovatie in de nieuwe stad' in theater Kunstlinie in Almere. In de zaal zaten naast familie en vrienden ook collega-lectoren van diverse hogescholen, ondernemers, bouwers, welzijn- en zorgorganisaties, buurtwerkers en stadsbestuurders. Precies de partijen die Evert-Jan in zijn lectoraat wil verenigen. "Mijn doel is om die werelden samen te laten komen, zodat we met elkaar antwoord kunnen geven op de vraag hoe we de stad leefbaarder, fijner en prettiger kunnen maken."

Startpunt van ieder onderzoek

De verhalen van bewoners, bezoekers, organisaties en ondernemers in een stad vormen het startpunt van ieder onderzoek. "Op dit moment doen we bijvoorbeeld onderzoek naar de opgave waar woningcorporaties mee worden geconfronteerd, namelijk de renovatie van woonwijken uit de jaren '70 en ’80. Ons onderzoek richt zich op uiteenlopende aspecten binnen deze opgave. Van de keuze voor duurzame, slimme bouwmateralen tot de impact op de leefomgeving van de mensen die er wonen. Vandaar dat we onze hoofdvraag breed formuleren: Wat komt er kijken bij de renovatieopgave van sociale woningbouw en welke kansen levert dat op?"

Het bovenstaande renovatievraagstuk geldt voor veel meer sectoren. "Neem het onderwijs", geeft Evert-Jan als voorbeeld. "Er zijn diverse scholenkoepels die hun gebouwen willen of zelfs moeten verduurzamen. Ook daarbij komen meerdere aspecten om de hoek kijken. De functie van scholen verandert, dus hoe richt je de omgeving binnen en buiten de school in om klaar te zijn voor de toekomst? En hoe houd je rekening met zaken als mobiliteit, toegankelijkheid en inclusiviteit? Ook daar helpen we bestuurders en ondernemers bij met praktische adviezen."

De wijk als onderzoekslab

Om adviezen op maat te kunnen maken, werken de onderzoekers en studenten van het lectoraat Urban Innovation samen met bedrijven, regionale organisaties, gemeenten en inwoners in fieldlabs in de wijk. "De vraagstukken waar wij ons over buigen, gelden voor vrijwel alle steden", legt Evert-Jan uit. "Maar steden die vanaf de jaren '70 als groeikernen zijn aangewezen, hebben onze specifieke aandacht. In onze regio zijn dat de steden Almere en Lelystad. Hier leggen we de focus op, door onderzoeksvragen op te pakken die zich afspelen in de wijken en buurten van deze steden. De betrokken partijen verbinden door middel van een fieldlab in de wijk."

Vervolg interview Evert-Jan Velzing

De wijk als onderzoekslab; het past bij de visie die Evert-Jan heeft op praktijkgericht onderzoek. "De meerwaarde van praktijkgericht onderzoek is dat we - in tegenstelling tot wetenschappelijk onderzoek - met beide benen in de klei staan. We kijken met een andere bril naar een vraagstuk. We kijken naar praktische oplossingen, die één op één kunnen worden toegepast. Juist daar zit onze enorme meerwaarde. Onze kracht ligt in de samenwerking. Net als voor een stad geldt: samen sta je sterker dan alleen. Vandaar dat ik me heb aangesloten bij de Vereniging van Lectoren."

Praktijkgericht onderzoek duidelijker profileren

Naast de VvL is Evert-Jan ook actief binnen het lectorenplatformen Circulaire Economie en Stad & Wijk. "Mijn doel is om gezamenlijk na te denken over onderzoeksprojecten en kennis te delen vanuit de onderzoeken die we doen. Samen kun je meer bewerkstelligen dan in je eentje. Het onderhouden van contacten binnen en buiten de hogeschool zie ik als één van mijn belangrijkste taken als lector."

Daarbij daagt Evert-Jan zichzelf uit om nog een stapje verder te gaan. "Mijn doel is om de positie van praktijkgericht onderzoek nog verder te versterken. Ons bestaansrecht zit in het feit dat we de wereld iets anders bieden dan universiteiten. Dat moeten we vasthouden en uitbouwen door praktijkgericht onderzoek duidelijker te profileren. Vaak ontbreekt binnen hogescholen nog een helder profiel voor onderzoekers en lectoraten. Daar wil ik mee aan de slag, zowel binnen de VvL als binnen lectorenplatformen zoals Stad & Wijk. Er valt nog een wereld te winnen!"

Benieuwd naar Evert-Jans inaugurele rede?

Evert-Jan Velzing is lector Urban Innovation bij Hogeschool Windesheim. Benieuwd naar zijn inaugurele rede? Mail ons en wij sturen de publicatie 'Innovatie in de nieuwe stad' naar je op: secretaris@lectoren.nl.

Voorbij de PD

Sinds het begin van 2023 hebben de eerste PD-kandidaten gewerkt aan hun onderzoeksvoorstel en enkelen dienden hun aanvraag al in. Daarmee is de PD-pilot echt van de grond en kan het onderzoek naar de waarde van de PD worden gestart.

Zoals Welmoed van der Velde in 2022 in de zomereditie van de nieuwsbrief al meldde, is het voor de praktijk significant van waarde als zij in toenemende mate kan beschikken over wetenschappelijke kennis die is verkregen met praktijkgericht onderzoek. Vooral omdat deze kennis door de insteek van het onderzoek direct inzetbaar is.

Toenemende slagkracht

De vraag is of we daarmee ver genoeg gaan. De huidige inrichting van de PD-pilot gaat er niet zomaar voor zorgen dat we de complexe transitieopgaven serieus het hoofd kunnen bieden. Daarvoor is namelijk nodig dat we niet alleen kennis aanreiken via praktijkgericht onderzoek, maar ook het werkveld gaan equiperen om zelf praktijkgericht onderzoek te kunnen doen. Pas dan neemt de slagkracht om de noodzakelijke vooruitgang te bereiken voldoende toe.

Om dat te bereiken moet de route naar de PD worden verbreed met de opgave om de competentie van praktijk wetenschappelijk onderzoeken aanzienlijk binnen de omgeving van de PD-kandidaat te vergroten. Zo blijft de opleiding van een PD niet beperkt tot de persoon die in een leertraject zichzelf ontwikkelt, maar wordt de reikwijdte en de impact van dat onderzoek uitgetrokken over de bedrijven die participeren en daarmee ook over de sector die ze vormen.

De zoektocht naar antwoorden, oplossingen en innovaties

Gezien de enorme opgave die voor ons ligt, is het wenselijk dat het Nederlandse bedrijfsleven op veel grotere schaal in staat raakt om wetenschappelijk onderzoek in te zetten in de zoektocht naar antwoorden, oplossingen en innovaties. Nu is die competentie voorbehouden aan de lucky few - waar hogescholen en universiteiten ook toe behoren. Door in te zetten op een groter onderzoekskapitaal hebben we meer kans om serieuze stappen te maken in de transities waar we voor staan en waarvoor de tijd begint te dringen.

vervolg voorbij de PD

Dat betekent dat een PD-project niet uit de praktijk moet worden gehaald, maar binnen de praktijkcontext moet plaatsvinden. Met een kandidaat uit de praktijk in de praktijk. Dus onderzoek dat is verweven met praktijkprocessen en -projecten waardoor de PD-kandidaat de onderzoekservaring direct kan integreren in de eigen organisatie.

Op die manier kunnen collega's direct voordeel hebben van de verworven onderzoekscompetentie en ontstaat er een beter begrip binnen het bedrijf voor de waarde van die werkwijze. Daarmee onderscheidt de PD zich nog nadrukkelijker van een PhD, waarbij een aanstelling bij een universiteit de norm is en waarbij de focus ligt op het scholen van één persoon. Bovendien wordt voor veel bedrijven de PD een veel interessantere optie, omdat ze de kandidaat niet 'kwijt' raken en toch nog een redelijke voortgang in de eigen portefeuille houden.

Gepromoveerde mensen aan boord houden

Een kleine rondvraag onder enkele maritieme bedrijven leert dat deze optie voor hen dusdanig interessant is dat zij bereid zijn om dat deel dat een PD-kandidaat actief blijft in de eigen projecten ook voor hun rekening te nemen. Zelfs als dat betekent dat het werk van die PD-kandidaat volledig geschakeld moet worden met de onderzoeksopgave. Het draait immers om een door henzelf erkent en ervaren probleem dat ze opgelost willen krijgen.

Een bijkomend voordeel, waar de bedrijven ons op wezen, is dat ze nu door het ontbreken van een onderzoekscultuur de gepromoveerde medewerkers die er soms zijn weer kwijtraken, omdat deze de wetenschappelijke uitdaging missen. Zij zien dus enerzijds dat ze de competentie om op een hoger abstractieniveau te kunnen werken aan vraagstukken nodig hebben in hun bedrijfsmodel en anderzijds dat het ze kansen oplevert om hoogopgeleide mensen vast te houden.

Zelfs de voorwaarde van open science schrikt de bedrijven niet af: "als we maar wel bekend mogen maken dat de kennis van ons komt". Hoewel bedrijven in andere sectoren mogelijk op een andere manier georganiseerd zijn, zullen er beslist meer sectoren zijn waar men wel zit te wachten op kennis over het doen van praktijkgericht onderzoek.

Enkele kanttekeningen

De PD-pilot vindt plaats onder vrij strikte voorwaarden en kent vele restricties, omdat zorgvuldig moet worden vastgesteld welke waarde de PD kan leveren als scholingstraject na een professionele master en als aanvulling op de bestaande PhD. De meeste projecten die nu gestart zijn betreffen medewerkers van hogescholen die hooguit in overleg met bedrijven gekoppeld aan subsidieprojecten worden uitgevoerd.

vervolg voorbij de PD

Zo laat de pilot vooral de waarde zien van de PD in de context van onderwijs en onderzoek binnen hogescholen. Daarmee is de kans klein dat de relevantie voor de praktijk wordt aangetoond noch dat er behoefte bestaat aan een opleidingstraject binnen de praktijk. Bovendien bestaat er weerstand rond de PD, omdat deze route voorbij gaat aan de wens van veel lectoren om op grond van hun kennis en ervaring de ius promovendus toegewezen te krijgen. Dit kan de uitkomst van de pilot beïnvloeden.

Ontwikkeltraject voor bedrijven

Los van wat uit de PD-pilot komt, en of je enthousiast wordt van een professional doctorate, kun je je als lector afvragen of je de route van het opleiden in de praktijk niet sowieso moet inslaan. Het zou helemaal niet gek zijn als lectoren binnen een onderzoeksproject een ontwikkeltraject voor bedrijven gaan aanbieden waarin ze mensen binnen het bedrijf gaan scholen in praktijkgericht onderzoek. Nu doen lectoren dat vooral voor de eigen docenten, maar dat vraagt niet veel anders dan voor iemand uit de praktijk.

Als je ervoor zorgt dat je dit koppelt aan het praktijkgerichte onderzoek dat je toch al doet, bijvoorbeeld aan een TKI-subsidie of een ander subsidietraject waar deze uren in passen, dan kun je dit vrij gemakkelijk oppakken. Voordeel is ook dat de doorwerking van het onderzoek en de resultaten met de aanwezigheid van door een lector geschoolde mensen optimaal is.

De praktijk onderzoeksvaardiger maken

Natuurlijk kun je er voorlopig geen titel aan hangen. De titel PD bestaat nog niet en er is ook nog niet vastgesteld hoe die route er straks precies uit moet zien als deze titel wel erkend gaat worden. Maar, als bedrijven heel erg zouden zitten te wachten op een titel zouden ze wel en masse inzetten op het aannemen van gepromoveerde mensen. Dat is in heel veel sectoren niet de norm en daarmee is er dus een kans om in te zetten op een ander kennistraject.

Misschien dat lectoren in de verschillende lectorenplatforms en in de SPRONG-consortia zich er eens over kunnen buigen of deze optie zou werken voor hun focusgebied? Wat zou er nodig zijn om deze optie te realiseren? Wat levert het de lectoraten en de sectoren op? Wie durft de uitdaging aan te gaan? Het zou mooi zijn als de volle potentie van praktijkgericht onderzoek wordt benut en lectoren de praktijk onderzoeksvaardiger kunnen maken ten dienste van een betere wereld.

Dr. Liek Voorbij

Onderzoek naar zelfcensuur in hoger onderwijs en onderzoek

Photo by Jordan Grue on Unsplash

Het Ministerie OCW is een onderzoek gestart naar zelfcensuur in het hoger onderwijs en onderzoek in Nederland. Onder academische zelfcensuur wordt in dit onderzoek 'het aanpassen van gedrag en uitingen binnen onderwijs en onderzoek als reactie op (verwachte of ervaren) externe druk' verstaan. In het onderzoek gaat het dan om het niet willen onderzoeken van bepaalde onderwerpen. In het onderwijs kan gedacht worden aan het niet meenemen van bepaalde onderwerpen in het curriculum of het niet bespreken van bepaalde onderwerpen in de les.

Als onderdeel van dit onderzoek voert Technopolis een open consultatie uit onder wetenschappers, onderwijzers en docenten. Het doel is hen de mogelijkheid te geven ervaringen en beleving van academische zelfcensuur te delen. Dit helpt de onderzoekers om de werking, vormen en gevolgen van zelfcensuur te verkennen.

Christoph Maria Ravesloot, secretaris van de Vereniging van Lectoren, zit in de stuurgroep van dit onderzoek. Als bestuur zijn wij van mening dat het goed is om ons als lectoren bewust te zijn van de mogelijkheid dat zelfcensuur optreedt. Alleen al voor de bewustwording is het handig om de vragenlijst door te nemen.

Daarnaast ondersteunen we het onderzoek vanuit de doelstelling lectoren in Nederland duidelijk te positioneren binnen praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek. Omdat we als lectoren met onze werkzaamheden maatschappelijke impact en doorwerking vergroten, zal zelfcensuur een steeds groter onderdeel worden van de professionaliteit van iedere lector.

Je kunt nog tot **14 juli** anoniem je ervaringen delen via de open consultatie op de website van Technopolis.

OPROEP VVL-KWALITEITSKRING

WIJ ZIJN OP ZOEK NAAR MEER DENK- EN SLAGKRACHT

Wil jij meedenken over thema´s die jouw lectoraat, jouw rol als lector of praktijkgericht onderzoek in het algemeen betreffen? Treed dan toe tot onze VvL-kwaliteitskring!

In 2021 hebben diverse VvL-leden meegedacht over de ontwikkeling van de kwalificatietrajecten voor een Basis Kwalificatie Onderzoek (BKZ) en een Senior Kwalificatie Onderzoek (SKZ). Hierbij hebben we volop positieve ervaringen opgedaan met het uitwisselen van verschillende zienswijzen, het delen van uiteenlopende kennis en het wisselen van perspectieven. Deze try-out was voor ons als VvL-bestuur aanleiding om de kennis van VvL-leden structureel in te zetten in de vorm van onze eigen VvL-kwaliteitskring.

Doel van de VvL-kwaliteitskring

De kwaliteitskring heeft tot doel om de gezamenlijke denk- en slagkracht te vergroten door de verschillende invalshoeken op thema's te belichten en de VvL inhoudelijk meer diepte te geven. Juist door met een frisse blik naar vraagstukken te kijken die in het verlengde van je eigen kennis liggen, kunnen we samen tot zinvolle nieuwe initiatieven, plannen, ideeën en/of input in het landelijke debat komen.

In de kwaliteitskring is plek voor lectoren die lid zijn van de VvL. Als lid van de kwaliteitskring ben je bereid om op verschillende thema's inhoudelijk mee te denken en je voor een periode van minimaal 1 jaar aan de kwaliteitskring te verbinden.

Werkwijze kwaliteitskring

De kwaliteitskring is een team van lectoren die we inschakelen naar mate er vragen of behoeftes zijn op thema's die landelijk aangedragen worden en waar we als VvL op willen inspelen. Dat zorgt ervoor dat we vaak op korte termijn een beroep doen op de kwaliteitskring.

Daarnaast roepen we leden van de kwaliteitskring op om zelf thema's aan te dragen waar we op door kunnen denken, activiteiten voor kunnen ontwikkelen of een bepaalde positie in een debat over zouden moeten innemen.

Meld je nu aan

Wil jij af en toe je kennis, ervaring of mening delen over onderwerpen die jouw functie en het werkveld als lector betreffen? Meld je dan nu aan. Dat kan door een e-mail te sturen naar secretaris@lectoren.nl. Graag ontvangen we in de mail een korte motivatie voor jouw deelname aan de VvL-kwaliteitskring.

De eerstvolgende kwaliteitskring staat gepland op **24 oktober om 09.00 uur**. Deze bijeenkomst vindt online plaats via Teams. Meer informatie over de inhoud van deze kwaliteitskring volgt later.

VERENIGING VAN LECTOREN BESTAAT VOLGEND JAAR 10 JAAR!

Komend jaar bestaat de Vereniging van Lectoren tien jaar. En dat mag gevierd worden! Een feestje is immers het perfecte moment om te netwerken. Bovendien is een jubileum altijd een goede aanleiding om even terug te blikken.

De functie van lector bestaat al langer dan de Vereniging van Lectoren. De eerste Nederlandse lector wordt in 2001 benoemd in het hbo om praktijkgericht onderzoek uit te voeren. Anders dan universiteiten kent het hbo dus nog helemaal niet zo'n lange onderzoekstraditie.

Oprichting van de VvL

Al snel na de start van die eerste lector volgen er meerdere lectoraten. Dat zorgt voor de nodige uitdagingen, die vragen om meer samenwerking tussen lectoren. Daarom wordt op 3 december 2014, in bijzijn van Minister van OCW Jet Bussemaker, de Vereniging van Lectoren opgericht. Dit is een initiatief van de lectoren Robert-Jan de Boer en Eric van de Luijtgaarden (onze eerste voorzitter).

De officiële handtekening

De feestelijke oprichting vindt plaats aan de Hogeschool van Amsterdam. De officiële handtekeningen worden op 3 februari 2015 gezet bij notaris Thissen in Maastricht. De missie van de VvL wordt als volgt omschreven: 'het bevorderen van praktijkgericht onderzoek door samenwerking van lectoren'.

Tien jaar later

Tien jaar na de oprichting richten onze activiteiten zich inmiddels ook op het bevorderen van kwaliteitsonderzoek, het profileren van praktijkgericht onderzoek en het behartigen van de belangen van de lectoren. Daarmee is de VvL in tien jaar tijd uitgegroeid tot 'de stem van alle lectoren'.

De datum van ons feest

In deze tijd van drukke agenda's en volle kalenders broeden we nog op een goed moment om ons jubileumfeest komend jaar te vieren. Daarbij zoeken we een passende combinatie met een bijeenkomst die al op onze agenda staat. Wil jij dit feestje niet missen? Houd onze website dan goed in de gaten!

AGENDA VVL ACTIVITEITEN

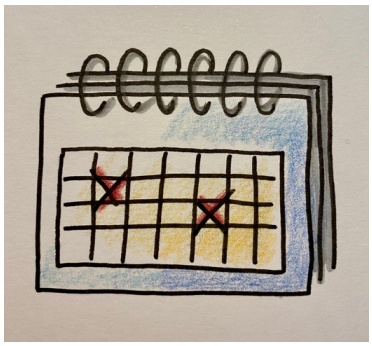

- Maandag 4 september heidag bestuur
- Dinsdag 24 oktober 9.00 uur Kwaliteitskring

LID WORDEN VAN DE VERENIGING VAN LECTOREN?

Vul het formulier om je aan te melden hier in.

Heb je vragen over een lidmaatschap?
Neem dan contact op met een van de onderstaande bestuursleden.

BESTUURSLEDEN VVL

Dr. Katja Rusinovic (voorzitter),
Lector Grootstedelijke Ontwikkelingen, De Haagse Hogeschool
k.m.rusinovic@hhs.nl

Dr. drs. ir. Christoph Maria Ravesloot (secretaris),
Lector Duurzaam Bouwproces met BIM, Hogeschool Rotterdam
c.m.ravesloot@hr.nl

Dr. Jan Jurriëns (penningmeester),
Lector Sustainable Strategy and Innovation, Het Groene Brein
jan.jurriens@hetgroenebrein.nl

Prof. dr. mr. Eric van de Luijtgaarden,
Lector Preventive Law, Zuyd hogeschool
eric.vandeluytgaarden@zuyd.nl

Dr. ir. Jack Doomernik MM
Lector Smart Energy, Avans Hogeschool Breda
jemj.doomernik@avans.nl

Dr. Ir. Frans Tillema,
Lector Intelligente Mobiliteit, HAN-Automotive Research,
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, Arnhem
frans.tillema@han.nl